

Tvarkymo plane išskirtose kraštovaizdžio tvarkymo zonose taikomi [saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai](#), patvirtinti LR Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996. Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų klasifikacija patvirtinta Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2004 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. 198V.

KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS IR JŲ REGLAMENTAI	Indeksai
KONSERVACINĖS PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS	
I. REZERVATINIAI MIŠKAI (PIEVOS, PELKĖS, SMĖLYNAI) Ypatingos vertės natūralūs gamtiniai kompleksai, reprezentuojantys svarbiausius šalies biocenozų tipus.	
a) reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zona 9.3.1. draudžiama naudoti gamtos išteklius ir vykdyti kitą ūkinę veiklą, išskyrus atvejus, nurodytus Reglamento 9.3.7 papunktyje, taip pat tvarkymo darbus, kuriais siekiama išsaugoti retas augalų, grybų ir gyvūnų rūšis ir bendrijas; 9.3.2. leidžiama gesinti gaisrus ir įgyvendinti biologines ir profilaktines miškų sanitarinės apsaugos priemonės epizootijų ir masinio kenkėjų plitimo atvejais, taip pat vykdyti kvartalinių linijų ir esamų kelių priežiūrą; 9.3.3. leidžiama vykdyti rezervatų planavimo dokumentuose numatytus ugdomuosius kirtimus ir būtinus miškų priešgaisrinės apsaugos profilaktikos darbus – įrengti ir mineralizuoti priešgaisrines juostas, vykdyti sanitarinius kirtimus; 9.3.4. leidžiama vykdyti rezervatų planavimo dokumentuose numatytas gamtinių ekosistemų atkūrimo ir formavimo priemonės, kirsti krūmus, šienauti ir ganyti pievose arba pelkėse, siekiant išsaugoti retas augalų, grybų ir gyvūnų rūšis ir bendrijas; 9.3.5. leidžiama atlikti mokslinius tyrimus ir stebėjimus, vykdyti monitoringą, inventorizuoti saugomus kompleksus, objektus ir miškus; 9.3.6. leidžiama įrengti mokomuosius takus, lankytis mokomaisiais ir pažintiniais tikslais; 9.3.7. vietiniams gyventojams gali būti leidžiama uogauti ir grybauti rezervatų nuostatuose nustatyta tvarka.	KMr
III. REZERVATINIAI ARCHITEKTŪRINIAI (ARCHEOLOGINIAI) KOMPLEKSAI Ypač didelės kultūrinės vertės teritorijos, turinčios daugiausia istorinės informacijos, aukščiausią meninės brandos lygį ir autento laipsnį ir paverstos arba verstinos etnokultūros muziejais. Norint jas išlaikyti kuo autentiškesnes, taikomos paminklosauginės konservacinės-restauracinės priemonės.	
a) kultūrinių rezervatų (rezervatų-muziejų) kraštovaizdžio tvarkymo zona 11.1.1. maksimaliai saugant kultūros paveldo autentiškumą, leidžiama vykdyti būtinus konservavimo, restauravimo ir remonto darbus; 11.1.2. leidžiama atlikti mokslinius tyrimus ir stebėjimus; 11.1.3. leidžiama įrengti muziejines ekspozicijas; 11.1.4. leidžiama ir skatinama lankytis pažintiniais tikslais;	KGn
IV. GAMTOS IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ TERITORIJOS Papildomi apribojimai gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijoms reglamente nenustatomi. Jose gali būti išskiriamos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos:	
a) reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zona Ji gali būti nustatoma kultūros paveldo objektų teritorijose ir gamtos paveldo objektuose (saugomuose gamtinio kraštovaizdžio objektuose), pirmiausia hidrografiniuose ar geomorfologiniuose objektuose, kurių teritorijose tikslinga palaikyti tradicines (įprastas) naudojimo formas, užtikrinančias nustatytosios vertės	KOr

išsaugojimą, ir gerinti šių vertybių eksponavimo sąlygas.	
MISKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS	
I. EKOSISTEMŲ APSAUGOS MIŠKAI Miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IIA grupės miškuose, reikalavimai.	
a) išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Reglamentas dažniausiai taikomas gamtinių ir kompleksinių draustinių teritorijose. 14.1.1. draudžiama vykdyti pagrindinius plynus kirtimus; 14.1.2. gamtinę brandą pasiekę medynai gali būti kertami pagrindiniais neplynaus kirtimais; 14.1.3. leidžiama vykdyti specialius aplinką formuojančius kirtimus, jeigu reikia sudaryti tinkamas saugomų biotos ar kitų kraštovaizdžio elementų egzistavimo ir eksponavimo sąlygas; 14.1.4. stichinių arba biotinių veiksmų sudarkyti, blogos sanitarinės būklės medynai kertami neplynaus arba plynais sanitariniais kirtimais; 14.1.5. sanitariniai, ugdymo ir kiti kirtimai vykdomi rudenį ir žiemą (nuo rugsėjo 1 d. iki kovo 1 d.). Sanitariniai kirtimai ištikus stichinei nelaimei ir masiškai plintant kenkėjams gali būti vykdomi ir kitu metų laiku; 14.1.6. miškas atkuriamas vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais, tvirtinamais aplinkos ministro (Žin., 2008, Nr. 45-1702); 14.1.7. leidžiama rinkti nemedieninius miško išteklius, medžioti atsižvelgiant į ekosistemos apsaugos reikalavimus; 14.1.8. skatinama nenaudoti pesticidų, trąšų; 14.1.9. draudžiama statyti pastatus ir plėtoti inžinerinę infrastruktūrą, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, taip pat eksploatuoti naudingąsias iškasenas; 14.1.10. į ekosistemas saugančius miškus patenkančios pelkės neįtraukiamos į valstybės naudingųjų iškasenų išteklių balansą;	MEk
II. REKREACINIAI MIŠKAI Miškai, kurių svarbiausia funkcija yra žmogaus rekreacinių poreikių tenkinimas ir poilsavimo sąlygų sudarymas. Rekreaciniuose miškuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IIB grupės miškuose, reikalavimai.	
a) ekstensyvaus pritaikymo (miško parkų) kraštovaizdžio tvarkymo zona 15.1.1. palaikoma artima natūraliai miško rūšinė sudėtis ir struktūra; 15.1.2. vykdomos aplinkos formavimo, sanitarinių-higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo ir medynų atsparumo didinimo priemonės; 15.1.3. gerinamos rekreacinės savybės, atveriami reginiai, atraktyvūs ir lankomi objektai, kuriant minimalią rekreacinę infrastruktūrą; 15.1.4. gamtinę brandą pasiekę medynai gali būti kertami pagrindiniais neplynaus kirtimais. Leidžiama vykdyti visų rūšių ugdymo, sanitarinius ir aplinką formuojančius kirtimus; 15.1.5. kertama ne per poilsavimo sezoną, išskyrus stichinių arba biotinių veiksmų sudarkytus medynus. Blogos sanitarinės būklės, sudarkyti stichinių arba biotinių veiksmų medynai kertami neplynaus arba plynais sanitariniais kirtimais; 15.1.6. draudžiama naudoti pesticidus. Masiškai plintant kenkėjams, leidžiama naudoti biopreparatus ir selektyvinio veikimo insekticidus; 15.1.7. leidžiama rinkti nemedieninius miško išteklius; 15.1.8. draudžiama statyti statinius (išskyrus rekreacinę įrangą ir infrastruktūrą), paversti miško žemę kitomis naudmenomis; 15.1.9. stovyklavietės gali būti įrengiamos tik saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose prie vandens ir dviračių turizmo trasų; 15.1.10. medžioklė ribojama, per vasaros sezoną draudžiama;	MRe

b) intensyvaus pritaikymo (poilsio parkų) kraštovaizdžio tvarkymo zona 15.2.1. leidžiama formuoti intensyviui poilsiui pritaikytą būdingą poilsio parkui miško rūšinę sudėtį ir struktūrą, atverti reginius; 15.2.2. rekreacinę aplinką leidžiama formuoti neplynais (grupiniais-atvejiniais ir atrankiniais) kirtimais, želdinti stambiais sodmenimis; 15.2.3. leidžiama formuoti tankų rekreacinės infrastruktūros tinklą; 15.2.4. gamtinę brandą pasiekę medynai gali būti kertami pagrindiniais neplynais kirtimais. Leidžiama vykdyti visų rūšių ugdymo, sanitarinius ir kraštovaizdžio formavimo kirtimus; 15.2.5. kertama ne per poilsio sezoną, išskyrus stichinių arba biotinių veiksmų sudarytus medynus. Blogos sanitarinės būklės, sudarkyti stichinių arba biotinių veiksmų medynai kertami neplynais arba plynais sanitariniais kirtimais; 15.2.6. draudžiama naudoti pesticidus. Masiškai plintant kenkėjams, leidžiama naudoti biopreparatus ir selektyvinio veikimo insekticidus; 15.2.7. medžioklė ribojama, per vasaros sezoną draudžiama. Punkto paketimai: Nr. 1814, 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 153-7827 (2010-12-28)	MRi
III. APSAUGINIAI MIŠKAI Miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą III grupės miškuose, reikalavimai.	
a) bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Nustatoma miškuose, esančiuose vandenviečių, kurortų, intensyvaus karsto apsaugos, buferinės apsaugos ir vizualinės apsaugos zonose, geologiniuose, geomorfologiniuose, hidrografiniuose, kultūriniuose draustiniuose, biosferos monitoringo teritorijose, taip pat kraštovaizdžio draustinių dalyse, kuriose nėra biologinių vertybių. Šioje zonoje ūkininkaujama stengiantis išlaikyti produktyvius, augavietės sąlygas atitinkančius medynus. 16.1.1. leidžiama vykdyti neplynus ir nedidelio ploto (iki 5 hektarų) plynus pagrindinius, ugdymo ir sanitarinius kirtimus; 16.1.2. pagrindiniai kirtimai vykdomi rudenį ir žiemą, kitokie kirtimai gali būti vykdomi visus metus, išskyrus paukščių perėjimo periodą (nuo kovo 1 d. iki liepos 1 d.); 16.1.3. rengiant specialiuosius planus (tvarkymo planus, miškotvarkos projektus, kitus), gali būti numatomi reginius formuojantys kirtimai; 16.1.4. miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų; 16.1.5. kovoti su miško kenkėjais leidžiama ūkinėmis, biologinėmis ir ribotai cheminėmis priemonėmis; 16.1.6. leidžiama rinkti nemedieninius miško išteklius, medžioti; 16.1.7. stovyklavietės gali būti įrengiamos tik saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose prie vandens ir dviračių turizmo trasų;	MAb
b) specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Nustatoma apsauginiuose miškuose, esančiuose rezervatų apsaugos zonose, vandens telkinių, laukų ir miško masivių apsaugos zonose, taip pat geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių, kraštovaizdžio draustinių dalyse. 16.2.1. atsižvelgiant į vietos sąlygas ir apsaugos tikslus, gali būti draudžiama vykdyti plynus pagrindinius kirtimus; 16.2.2. draudžiama naudoti trąšas; 16.2.3. miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų. Punkto paketimai: Nr. 1814, 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 153-7827 (2010-12-28)	MAs

ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS	
I. EKOSISTEMAS SAUGANČIOS AGRARINĖS TERITORIJOS Žemės ūkio teritorijos, kuriose yra saugomų ar saugotinų biotos objektų, esančios botaniniuose, zoologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, taip pat kraštovaizdžio draustiniuose.	
a) ekosistemas išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona 19.1.1. išlaikomas tradicinis istoriškai paveldėtas agroekosistemos pobūdis; 19.1.2. draudžiama naikinti natūralią augaliją ir gyvūniją, saugoma biologinė įvairovė; 19.1.3. draudžiama apsodinti ar transformuoti į kitas naudmenas natūralias pievas ir ganyklas; 19.1.4. draudžiama keisti hidrologinį režimą; 19.1.5. draudžiama statyti statinius, nesusijusius su ekosistemų apsauga; 19.1.6. skatinama nenaudoti trąšų, pesticidų, kitų chemikalų;	ŽEk
II. REKREACINĖS AGRARINĖS TERITORIJOS Agrarinės funkcijos nepraradusios mėgėjų sodo teritorijos, taip pat vaizdingos agrarinės paežerių ar paupių teritorijos, intensyviai naudojamos poilsiui.	
a) ekstensyvaus pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona 20.1.1. leidžiama vykdyti darbus, didinančius vietovės estetinį potencialą (patrauklumą), kraštovaizdį formuoti specialiomis kraštovaizdžio architektūros priemonėmis; 20.1.2. gerinamos vietovių pažintinio eksponavimo sąlygos; 20.1.3. didinami želdinių plotai; 20.1.4. laikomasi bendrųjų ekologinės apsaugos principų; 20.1.5. skatinama kaimo turizmo plėtra;	ŽRe
III. APSAUGINĖS AGRARINĖS TERITORIJOS Apsauginėse draustinių zonose esančios agrarinės žemės.	
a) bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Išskiriama nuo stambesnių vandens telkinių nutolusiose apsauginėse (ypač buferinėse) funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose, dažniausiai esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos tikslų, taip pat intensyvaus karsto apsaugos ir vizualinės apsaugos zonose. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes. 21.1.1. draudžiama naikinti medžių grupes, keisti į žemės ūkio naudmenas kaip miško žemė inventorizuotus plotus ir krūmynus buvusiose žemės ūkio naudmenose, išskyrus tvarkymo priemones, skirtas biologinei įvairovei apsaugoti; 21.1.2. draudžiama sausinti ir versti kitomis naudmenomis pelkutes, didesnes kaip 0,5 hektaro, ir jų apypelkius, naikinti ar keisti pelkių augaliją, kasti durpes, kultūrinti ir versti kitomis naudmenomis natūralias pievas; 21.1.3. rekomenduojama ir skatinama didinti miško želdinių plotą, žemėtvarkos projektuose numatoma formuoti vietinės reikšmės gamtinio karkaso elementų tinklą; 21.1.4. leidžiama remontuoti esamas ir įrengti naujas sausinimo sistemas, išskyrus atvejus, numatytus Reglamento 21.1.2 punkte;	ŽAb
b) specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji bendrosios vandens telkinių, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį vandenių ir dirvožemio apsaugos arba atitinkamų draustinių (kraštovaizdžio, geomorfologinių ir kitų) apsaugos ir naudojimo režimui.	ŽAs

21.2.1. skatinama netręšti natūralių pievų ir ganyklų;	
21.2.2. rekomenduojama ir skatinama ekologinė arba priešerozinė žemdirbystė.	
KITOS PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS	
GYVENAMOSIOS IR VISUOMENINĖS PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS Miestų, miestelių ir kaimų užstatytos teritorijos. Jose siekiama išsaugoti istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio, urbanistinių ir architektūrinių jo elementų vertės požymius, tradicines architektūros formas ir mastelį. Išskiriamos šios gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupės: 24.1. kultūros paveldo požiūriu vertingi miestai, miesteliai, kaimai ar jų dalys; 24.2. rekreaciniai miestai, miesteliai, kaimai ar jų dalys; 24.3. apsauginių teritorijų miestai, miesteliai, kaimai ar jų dalys; 24.4. bendrojo tvarkymo miestai, miesteliai, kaimai ar jų dalys.	
I. KULTŪROS PAVELDO POŽIŪRIU VERTINGI MIESTAI, MIESTELIAI, KAIMAI AR JŲ DALYS Kultūros paveldo požiūriu vertingų miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių reglamentą formuoja pasirinkti architektūrinio tvarkymo principai, kurių laikantis pasiekama atitinkamų architektūrinio tvarkymo rezultatų. Šioms zonoms nustatomi ir bendrieji kultūrinio kraštovaizdžio vertybių išsaugojimo reikalavimai kraštovaizdžio architektūros (erdvių formavimo) požiūriu, t.y. erdvinės sąrangos ir erdvinių ryšių reikalavimai.	
a) kraštovaizdžio išsaugančiojo tvarkymo zona Išskiriama paminklinę vertę turinčiuose miestuose, miesteliuose, kaimuose ar jų dalyse, tvarkomuose konservavimo, restauravimo ir atkūrimo priemonėmis pagrįstu būdu, atitinkančiu Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatytas restauravimo ir atkūrimo priemonės. 25.1.1. vykdomi konservavimo, restauravimo ir atkūrimo darbai, užtikrinantys etnoarchitektūros vertybių išsaugojimą; 25.1.2. draudžiama statyba, pažeidžianti miestą, miestelį ar kaimą kaip vientisą architektūrinį kompleksą ir jo tradicinius ryšius su gamtine aplinka; 25.1.3. teisės aktų nustatytais atvejais tvarkymo darbai gali būti atliekami laikantis riboto imitavimo principo; 25.1.4. darbai vykdomi pagal projektus, numatančius konkrečias architektūrinės ir gamtinės aplinkos formavimo priemones;	GEk
b) kraštovaizdžio pertvarkomojo tvarkymo zona Miestų ir miestelių dalys, išsaugojusios urbanistinių požiūriu vertingus planinės struktūros elementus, tačiau jau praradusios architektūrinę užstatymo vertę, tvarkomos transformavimo ir renovavimo priemonėmis pagrįstu būdu. Šioje zonoje pagrindinis išsaugojimo objektas yra miestelio (jo dalies) plano struktūra ar jos elementai. 25.3.1. vykdomi užstatymo transformavimo ir renovavimo darbai privalo užtikrinti urbanistiniu požiūriu vertingo gatvių tinklo, aikščių ar kitų planinės struktūros elementų išsaugojimą; 25.3.2. leidžiama formuoti vietos sąlygas atitinkantį architektūrinių elementų kompleksą; 25.3.3. detaliuosiuose miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių planuose numatoma išsaugoti pavienius kultūros paveldo požiūriu ypač vertingus objektus. Punkto paketimai: Nr. 1814 , 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 153-7827 (2010-12-28)	GEp
II. REKREACINIAI MIESTAI, MIESTELIAI, KAIMAI AR JŲ DALYS Gyvenvietės, kurių tvarkymo reglamentą formuojančiais prioritetiniais interesais pripažįstami rekreaciniai, taip pat esamos arba perspektyvinės vasarvietės, kuriose rekreacinės aplinkos kokybės užtikrinimas yra svarbiausias jų kraštovaizdžio	

formavimo uždavinys.	
a) ekstensyvaus (palaikomojo) tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zona 26.1.1. išlaikomas esamas užstatymo pobūdis, tradicinė kaimiška aplinka, propaguojama tradicinė gyvensena, kultūrinio kraštovaizdžio tvarkymo tradicijos; 26.1.2. vykdomos priemonės (daugiausia renovacijos), padedančios gerinti poilsio sąlygas; 26.1.3. kaimuose skatinama sodybas pertvarkyti į kaimo turizmo sodybas;	GRe
b) intensyvaus (formuojančiojo) tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zona 26.2.1. galima tikslingai keisti esamo užstatymo pobūdį, tvarkyti želdinius taip, kad nebūtų pažeidžiamos estetiškos kraštovaizdžio vertybės ir nebūtų daroma vizualinė įtaka artimoje aplinkoje esančioms vertybėms; 26.2.2. naujos statybos ir tvarkymo priemonės (daugiausia transformacijos ir renovacijos) turi iš esmės gerinti poilsio sąlygas ir aplinkos kokybę; 26.2.3. plėtojamas intensyvus rekreacinis naudojimas, sodybos pertvarkomos į vasarnamius, kaimuose – į kaimo turizmo sodybas.	GRI
III. APSAUGINIŲ TERITORIJŲ MIESTAI, MIESTELIAI, KAIMAI AR JŲ DALYS Draustiniuose ir ekologinės apsaugos zonose esančios gyvenvietės, nepasižyminčios kultūros paveldo vertybėmis ar rekreacinėmis funkcijomis, tačiau galinčios veikti kitas šalia esančias vertingas teritorijas.	
a) sugriežtinto geoekologinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Nustatoma visose kompaktiškose gamtiniame karkase esančiose gyvenvietėse, taip pat ekologinės apsaugos zonoje, neturinčioje kitų specialių tikslų. 27.1.1. vykdomos priemonės, užtikrinančios gyvenviečių gyvenamosios aplinkos ekologinę kokybę ir jos gerinimą, bendrą aplinkos geoekologinio stabilumo išsaugojimą ir palaikymą; 27.1.2. saugomi ir plečiami gyvenviečių ir jų artimosios aplinkos želdiniai, gerinama pritaikant rekreacijos reikmėms jų rūšinę sudėtį;	GAe
b) sugriežtinto vizualinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Nustatoma gyvenvietėse ar jų dalyse, esančiose geologiniuose, geomorfologiniuose, hidrografiniuose ir kraštovaizdžio draustiniuose, vizualinės (regimosios), buferinės, ekologinės apsaugos, rekreacinio ir kito (gyvenamojo) funkcinio prioriteto zonose. 27.2.1. išlaikomas esamas vizualinis gyvenviečių pobūdis, nesodinami želdiniai, galintys užstoti ar trukdantys apžvelgti saugomus objektus ar kompleksus; 27.2.2. didinamas kraštovaizdžio erdvinės struktūros raiškumas, ypač šiuo požiūriu reikšmingose vizualinės apsaugos teritorijose; 27.2.3. saugomas natūralus reljefo raiškumas ir pobūdis.	GAi
IV. BENDROJO TVARKYMO MIESTAI, MIESTELIAI, KAIMAI AR JŲ DALYS	
a) ekstensyvaus tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zona 28.1.1. palaikomas bendras susiformavęs užstatymo pobūdis ir urbanistinė struktūra; 28.1.2. vykdant statybas, aplinka radikaliai nepertvarkoma, apsiribojama daugiausia renovacijos priemonėmis;	GŪe
b) intensyvaus tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zona Nustatoma didesnę plėtros potencialą turinčiose ūkinėse gyvenvietėse. 28.2.1. leidžiama iš esmės keisti užstatymo pobūdį; 28.2.2. vykdant statybas, gali būti keičiama urbanistinė aplinka.	GŪi
REKREACINĖS PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS Tvarkymą lemia numatytų rekreacinių funkcijų poreikis. Rekreacinių teritorijų apsaugos ir tvarkymo darbai vykdomi pagal specialiuosius ir detaliuosius planus, išskyrus naujų statinių statybą kaimo turizmo paslaugoms teikti, esamų individualių gyvenamųjų pastatų ir sodybų rekonstravimą ir pritaikymą kaimo turizmo poreikiams pagal teisės aktų nustatyta tvarka	

parengtus ir patvirtintus projektus. Turi būti užtikrinamas šių teritorijų prieinamumas lankytojams, poilsiautojų saugumas, reikiamos poilsavimo sąlygos, negalima bloginti fizinių rekreacinių kraštovaizdžio savybių, naikinti jo estetinio potencialo, statyti su rekreacija nesusijusių pastatų ir įrenginių.	
a) subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona 29.1.1. draudžiama statyti poilsio pastatus; 29.1.2. leidžiama įrengti poilsiavietes, sustojimo aikšteles ir maudykles; 29.1.3. leidžiama formuoti tik minimalią rekreacinę infrastruktūrą, išsaugant gamtinę aplinką, natūralų kraštovaizdį; 29.1.4. draudžiama žaloti ir naikinti rekreacinę įrangą, trukdyti ilsėtis;	NRn
b) urbanizuotos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona 29.2.1. statomi stovyklaviečių, kempingų, turizmo centrų, poilsio namų ar kitokių stacionarių rekreacinių statinių kompleksai; 29.2.2. kuriama intensyviai lankyti pritaikyta aplinka, rekreacinė inžinerinė infrastruktūra; 29.2.3. rekreaciniais interesais gali būti keičiamas gamtinės aplinkos pobūdis.	NRu
PRAMONINĖS-KOMUNALINĖS PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS Saugomose teritorijose esantys energetikos, pramonės, komunalinės infrastruktūros objektai. Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamų funkcijų technologijų ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus; gamybinių kompleksų veikla turi būti derinama su saugomų teritorijų apsaugos tikslais. Papildomi apribojimai Reglamente nenustatomi.	
a) ekstensyviai technogenizuotos aplinkos pramoninių-komunalinių sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona	NFn
b) intensyviai technogenizuotos aplinkos pramoninių-komunalinių sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona	NFu
KOMUNIKACINĖS-INŽINERINĖS PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS Saugomose teritorijose esantys stambesnių transporto ir inžinerinės infrastruktūros objektų sklypai. Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamų funkcijų, technologijų ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus; esamų objektų veikla turi būti derinama su saugomos teritorijos apsaugos tikslais ir griežtai kontroliuojama. Papildomi apribojimai Reglamente nenustatomi.	
a) ekstensyviai technogenizuotos aplinkos komunikacinių-inžinerinių sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona	NTn
b) intensyviai technogenizuotos aplinkos komunikacinių-inžinerinių sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona	NTu
EDUKACINĖS PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS Saugomose teritorijose esantys mokslo ir muziejinių įstaigų kompleksų sklypai. Šios teritorijos tvarkomos mokslo ir švietimo plėtojimo reikmėms, jose skatinama kurti reikiamas lauko ekspozicijas, užtikrinamos edukacinio jų lankymo sąlygos. Papildomi apribojimai Reglamente nenustatomi.	
a) subnatūralios (neurbanizuotos) aplinkos edukacinė kraštovaizdžio tvarkymo zona	NDn
b) urbanizuotos aplinkos edukacinė kraštovaizdžio tvarkymo zona	NDu

VANDENS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS	
I. EKOSISTEMAS SAUGANTYS VANDENYS Vertingomis vandenų biocenozėmis ir rūšimis pasižymintys gamtinių ir kompleksinių draustinių vandens telkiniai.	
a) išsaugančio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona 36.1.1. draudžiama veikla, galinti pakenkti hidroekosistemų stabilumui; 36.1.2. draudžiama naikinti saugomus vandenų biotos objektus; 36.1.3. ribojamas žvejybos intensyvumas, gali būti reguliuojama rekreacija, neigiamai veikianti saugomų objektų ir kompleksų būklę ir atsparumą; 36.1.4. vykdomos ir skatinamos priemonės vandens telkinių ekosistemų stabilumui palaikyti;	VEk
II. REKREACINIAI VANDENYS Išimtinai rekreaciniams tikslams naudojami vandens telkiniai ar jų dalys.	
a) ekstensyvaus rekreacinio pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona 37.1.1. Neteko galios 37.1.2. pakrantė parengiama rekreaciniam naudojimui; 37.1.3. akvatorijos išlaikomos subnatūralios, neperkraunamos inžineriniais įrenginiais;	VRe
b) intensyvaus rekreacinio pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona 37.2.1. kuriama komfortiška numatytų rūšių vandens rekreacijos aplinka; 37.2.2. akvatorijos pritaikomos ypač intensyviai naudoti; 37.2.3. pakrantėse gali būti sukurta intensyvi rekreacinė inžinerinė infrastruktūra.	VRi
III. BENDROJO NAUDOJIMO (BENDROSIOS APSAUGOS) VANDENYS Ypatingų apsaugos ar naudojimo priemonių nereikalingi vandens telkiniai.	
a) ekstensyvaus apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona Nustatoma hidrografinių ir kraštovaizdžio draustinių vandens telkiniuose. 38.1.1. draudžiama pertvarkyti kranto linijas ir vagas, keisti vandens lygį; 38.1.2. draudžiama veikla, galinti pakeisti bendrą gamtinį komplekso pobūdį;	VAe